

Verantwoordingsinformatie, behorend bij het
kwalificatiedossier mbo:

Pianotechniek

Kwalificaties

» **Pianotechnicus**

Geldig vanaf

01-08-2015

Penvoerder: Sectorkamer specialistisch vakmanschap
Gevalideerd door: Sectorkamer specialistisch vakmanschap
Op: 10-11-2015

Inhoudsopgave

Het kwalificatiedossier kan een verwijzing bevatten naar de volgende (verantwoordings-)informatie. Dit is geen onderdeel van de kwalificatie-eisen.

<u>Verantwoordingsinformatie</u>	4
<u>1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)</u>	4
<u>2. Examenprofielen</u>	4
<u>3. Arbeidsmarktinformatie</u>	4
<u>4. Trends en ontwikkelingen</u>	4
<u>5. Beroepsvereisten</u>	5
<u>6. Bijzondere vereisten</u>	5
<u>7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen</u>	5
<u>8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs</u>	5
<u>9. Onderhoudsagenda</u>	5
<u>10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie</u>	6
<u>11. Betrokkenen</u>	6
<u>12. Verblijfsduur 4 jarig</u>	6
<u>13. Aanvullende informatie</u>	6
<u>14. Certificaten</u>	6

Verantwoordingsinformatie

1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)

Het kwalificatiedossier Pianotechniek is gebaseerd op de volgende beroepscompetentieprofielen:

- [Beroepscompetentieprofiel Pianotechnicus](#)

2. Examenprofielen

<http://kwalificaties.s-bb.nl/Handlers/CohortOutputLibrary.ashx?linkcode=4>

3. Arbeidsmarktinformatie

Als toelichting op de arbeidsmarktinformatie op kans op werk en kans op stage vermelden wij voor de beroepsgroep Pianotechnici het volgende:

Er zijn circa 325 ondernemingen waarin ongeveer 600 personen werkzaam zijn. Het betreft bedrijven die zijn geregistreerd bij het Hoofdbedrijfschap Ambachten (HBA), waaronder de pianobranche valt. Veel brancheskundigen gaan ervan uit dat er in werkelijkheid meer bedrijven en personen werkzaam zijn, veelal in bedrijven die 'het erbij doen'.

De pianobranche valt onder het kleinbedrijf. Er zijn twee bedrijven die 15 tot 40 personen in dienst hebben, maar het overgrote deel (80%) betreft eenmanszaken, zelfstandigen zonder personeel (zzp'er). Deze laatste groep richt zich voornamelijk op stemmen, onderhoud en reparaties, maar verkoopt ook nieuwe en gebruikte instrumenten.

De branche omvat zo'n 600 werkzame personen. Omgerekend naar fulltimebanen kwam de werkgelegenheid in 2008 neer op 475 arbeidsplaatsen. In de afgelopen jaren is de werkgelegenheid stabiel gebleven en de verwachting is dat deze ook in de komende jaren niet veel zal veranderen.

Er is voldoende werk in stemmen, onderhoud en reparatie van instrumenten. In de toekomst zal het steeds belangrijker worden voor technici/stemmers om zich in de markt te onderscheiden door een hoog kennis- en vaardigheidsniveau en door ondernemerschap.

Ongeveer 70% van de werkzame personen in de pianotechniek is ouder dan 45 jaar. Dit betekent dat er de komende jaren uitstroom van werkzame personen zal plaatsvinden. Er zijn om deze reden voldoende kansen voor een beperkte nieuwe instroom. Het is van belang vraag en aanbod op deze specifieke arbeidsmarkt voortdurend te monitoren en in nauw overleg tussen branche en onderwijs in evenwicht te houden.

Er zijn op dit moment verdeeld over Nederland 57 leerbedrijven voor Pianotechniek erkend. Dit is ruim voldoende om aan de vraag naar stageplaatsen te voldoen.

Voor aanvullende informatie zie:

<http://www.svgb.nl/trends-en-cijfers/inleiding-10>

<http://www.svgb.nl/trends-en-cijfers/pianotechniek-2/trends-en-ontwikkelingen-12>

<http://www.svgb.nl/trends-en-cijfers/-2/arbeidsmarkt-13>

<http://www.svgb.nl/trends-en-cijfers/pianotechniek-2/onderwijs-13>

4. Trends en ontwikkelingen

Wetgeving en regelgeving

De branche pianotechniek dient rekening te houden met relevante wet- en regelgeving betreffende veiligheid en gezondheid (gebruik gevaarlijke stoffen, overbelasting van het gehoor, eisen rondom het tillen van (onderdelen van) instrumenten, etc.). Dit betekent dat de pianotechnicus bij het verrichten van zijn werkzaamheden persoonlijke beschermingsmiddelen dient te gebruiken, een ergonomische houding dient aan te nemen en ergonomische te werk dient te gaan. Ook dient de pianotechnicus zijn werkplaats zo in te richten dat er veilig en gezond gewerkt kan worden.

In de toekomst kan arbo-wetgeving gevolgen hebben voor de manier van stemmen. De hoeveelheid decibellen waaraan een pianotechnicus wordt blootgesteld tijdens het stemmen van een piano/vleugel overtreft de toegestane norm. Gevolg zou kunnen

zijn dat de manier van werken en het aantal te stemmen instrumenten per dag moet worden aangepast. Daarbij kan ook het gebruik van stemapparaten toenemen, omdat dat minder belastend is voor het gehoor.

Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening

Op het gebied van onderhoud, stemmen en materialen vinden verschillende ontwikkelingen plaats:

- Methoden van werken worden verbeterd. Een belangrijke innovatie is het Amerikaanse Precision Touch Design systeem dat inzicht geeft in de werking van het speelmechanisme en de optimalisering van de speelaard en klank van instrumenten.
- Pianostemmers gebruiken steeds vaker elektronische stemapparaten die werken op een PDA of smartphone. Hierdoor neemt de kwaliteit van het stemmen toe en vermindert de belasting van het gehoor.
- Er wordt meer aandacht besteed aan de risico's voor gehoorbeschadiging door piekbelasting.
- Door het uitwisselen van kennis en ervaringen via internetfora ontstaat (internationale) kennisverbreding over ontwikkelingen in de techniek en over het aanbod van leveranciers. De 'pianotech list' van de Amerikaanse Piano Technicians Guild is een goed voorbeeld van zo'n virtuele ontmoetingsplaats. Pianofabrikanten stimuleren deze kennisdeling door meer samen te werken met technici.

5. Beroepsvereisten

Geen wettelijke beroepsvereisten.

6. Bijzondere vereisten

Pianotechnicus

Nee

7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen

Er is geen sprake van beroepsspecifieke moderne vreemde talen.

8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs

Pianotechnici kunnen zich op verschillende manieren verder ontwikkelen. Zij kunnen cursussen en workshops volgen om zich verder te specialiseren in stem- of reparatiewerkzaamheden. Ook kunnen zij zich verder ontwikkelen op het gebied van restauratie van piano's, vleugels en aanverwante muziekinstrumenten.

Pianotechnici kunnen zich ook na enige tijd in loondienst gewerkt te hebben ontwikkelen tot pianotechnicus met een eigen bedrijf. Het volgen van de keuze CE Ondernemerschap geeft hiervoor een goede basis. Pianotechnici die een eigen bedrijf voeren kunnen hun activiteitenpakket verbreden met passende nevenactiviteiten, zoals verhuur en/of verkoop van instrumenten.

In het verlengde van het diploma Pianotechnicus zijn er in het Nederlandse beroepsonderwijs geen verwante kwalificaties op hogere niveaus. In die zin is doorstroming in Nederland niet mogelijk. Wel zijn er doorstroommogelijkheden in het buitenland.

9. Onderhoudsagenda

Onderwerp	Actie	Wie	Wanneer
Trends en ontwikkelingen	Jaarlijks organiseert de SVGB een debat over trends en ontwikkelingen in de beroepspraktijk. De resultaten van dit debat worden gebruikt om de kwalificatiedossiers te actualiseren.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SVGB ▪ Sectorcommissie ▪ Paritaire commissie	Jaarlijks
Ervaringen met het kwalificatiedossier in het onderwijs	Jaarlijks evalueert de SVGB met behulp van de kwalificatiemonitor de ervaringen met de kwalificatiedossiers in het onderwijs. De resultaten van deze evaluatie worden gebruikt voor het verbeteren van de kwalificatiedossiers.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SVGB ▪ Vertegenwoordiging van de opleidingsteams ▪ Sectorcommissie ▪ Paritaire commissie	jaarlijks vanaf 2015

In de ontwikkelagenda is aangegeven wat in de paritaire commissie is afgesproken over:

- De termijn waarop het kwalificatiedossier opnieuw bekeken wordt;
- De items bij het onderhoud van het kwalificatiedossier in elk geval aan de orde zullen komen;

- De wijze waarop informatie uit het kwaliteitszorgsysteem van het kenniscentrum over de tevredenheid van gebruikers van het dossier bij de onderhoudsbeurt betrokken wordt.

10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving
Categorie 1: Nieuw dossier		Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen		Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop de Toetsingskamer een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde kwalificaties, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen	x	Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving of de werkprocessen. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

Het betreft een bestaand kwalificatiedossier in het nieuwe model.
Her en der is de tekst aangepast om te voldoen aan de eisen van het format.

11. Betrokkenen

De SVGB onderscheidt bij de ontwikkeling van kwalificatiedossiers drie stappen: ontwikkelen, valideren en legitimeren.

- a. De ontwikkeling van een kwalificatiedossier vindt plaats onder aansturing van een medewerker van de SVGB. Bij die ontwikkeling zijn deskundigen uit onderwijs en bedrijfsleven betrokken.
- b. De validering van een kwalificatiedossier vindt plaats in de sectorcommissies waarin vertegenwoordigers van onderwijs en bedrijfsleven per branche of cluster van branches elkaar ontmoeten.
- c. De legitimering van een kwalificatiedossier vindt plaats in de paritaire commissie. Hierin ontmoeten vertegenwoordigers van het onderwijs en sociale partners elkaar. De paritaire commissie zet vooraf de lijnen uit voor de ontwikkeling van de kwalificatiedossiers en evalueert achteraf of deze ontwikkeling op de juiste wijze heeft plaats gevonden en het gewenste resultaat heeft opgeleverd. De paritaire commissie adviseert vervolgens het bestuur van de SVGB over de vaststelling van de kwalificatiedossiers.

In 2012 en 2013 is het ontwikkelingsproces grotendeels volgens deze stappen verlopen. Validering en legitimering hebben in februari 2014 plaatsgevonden.

Bij de ontwikkeling van het kwalificatiedossier Pianotechniek zijn deskundigen uit onderwijs en bedrijfsleven betrokken geweest.

12. Verblijfsduur 4 jarig

N.v.t.

13. Aanvullende informatie

N.v.t.

14. Certificaten

N.v.t.